

AUTORITETI I KOMUNIKIMEVE ELEKTRONIKE DHE POSTARE

**KOMENTET E PALËVE TË INTERESUARA
DHE
QËNDRIMI I AKEP MBI KOMENTET**

**Në lidhje me Dokumentin e nxjerrë për Këshillim Publik
miratuar me Vendimin e Këshillit Drejtues nr. 10, datë 19.04.2017**

**“RREGULLORE
PËR
ZBATIMIN E REGJIMIT TË AUTORIZIMIT TË PËRGJITHSHËM”**

Tiranë, më 26.10.2017

HYRJE

Këshilli Drejtues i AKEP me Vendimin nr. 10, datë 19.04.2017, vendosi të miratojë për Këshillim Publik aktin administrativ “Rregullore për Autorizimin e Përgjithshëm”.

Konsultimi publik u krye në periudhën 20.04.2017 deri 19.05.2017. Në përfundim të periudhës së konsultimit, komente u dërguan nga palët e interesuara: Operatori 1, Operatori 2, dhe Operatori 3.

AKEP, dëshiron të falënderojë palët e interesuara për kontributin e tyre me komentet dhe sugjerimet e dhëna për propozimin e AKEP në lidhje me aktin administrativ Rregullore për Autorizimin e Përgjithshëm”.

Ky dokument përmban komentet e sipërmarrësve dhe qëndrimet e AKEP për komentet. Qëndrimi i AKEP për komentet është reflektuar në hartimin e materialit përfundimtar Rregullore për Autorizimin e Përgjithshëm”.

KOMENTET E SIPËRMARRËSVE DHE QËNDRIMI I AKEP

A. Komentet e Operatorit 1

Operatori 1., sugjeron të bëhen pjesë e ndryshimeve **në kushtet e përgjithshme për ofrimin e shërbimeve**, propozimet si më poshtë:

Operatori 1:

1. Në rastin kur operatorë të rinj do të kërkojnë të marrin me qira apo të përdorin rrjetin e operatorëve të tjerë, ata duhet të paraqesin marrëveshje paraprake me operatorët e rrjeteve si pjesë e aplikimit për të kryer Njoftimin e Regjistrimit pranë AKEP.

Qëndrimi i AKEP:

AKEP cështjen e marrjes së linjave me qera dhe interkoneksionit e ka të rregulluar me akte të tjera rregullatore dhe vendime të tjera për tregjet respektive. Kjo rregullore nuk parashikon të vendosë parakushte të tilla përpara hyrjes në treg të sipërmarrësve.

Operatori 1:

2. Në formularët e Njoftimit të Regjistrimit, të përcaktohet një periudhë fikse e caktuar varësisht kapacitetit të rrjetit të njoftuar (si psh: nga 6-12 muaj) si kusht për përfundimin e ndërtimit të rrjetit, për mbulimin e zonës së ofrimit të shërbimit, dhe për ofrimin e shërbimeve, pra të mos jetë afat i pakufizuar apo i lirë për t'u vendosur nga vetë operatorët.

Qëndrimi i AKEP:

Ligji nr. 9918 dt. 19.05.2008, i ndryshuar “Për Komunikimet Elektronike në Republikën e Shqipërisë” nuk parashikon një dispozitë të tillë dhe nuk ka hapësirë juridike për ta vendosur këtë kusht. AKEP ka parashikuar verifikimin e plotësimit të kushteve për fillimin e shërbimit ose rrjeteve sipas afatit të njoftimit të sipërmarrësit.

Operatori 1:

3. Në pikën “Dokumente të tjera” për t’ju bashkëngjitur aplikimit online në modulën e AKEP për të kryer njoftimin e regjistrimit, sugjerohet të shtohet një pike e re, në lidhje me stafin punonjës. Operatorët e rinj duhet të deklarojnë numrin e punonjësve të tyre të provuar sipas legjislacionit në fuqi si kusht për pajisje me CKNJ me kushtëzimin e një numri minimal të të punësuarve dhe kualifikimeve përkatëse varësisht llojit të rrjetit dhe shërbimit që subjekti synon të ofrojë në treg dhe për të cilën/cilat kërkon të pajiset me CKNJ. Paracaktimin e një numri minimal dhe kualifikimet përkatëse të tyre, konsiderohet si një kërkesë bazike që operatori i angazhuar për të ofruar rrjete / shërbime, garanton që ka stafin minimal për të kryer dhe përmbushur llojin e aktivitetit të njoftuar.

Qëndrimi i AKEP:

Për sa kohë që subjekti nuk është regjistruar për fillimin e ofrimit të rrjeteve dhe ose shërbimeve, pra nuk ka filluar aktivitetin, nuk mund të parashikohet përmbushja e një

kërkese të tillë paraprake. Për çdo regjistrim të ri sipërmarrësi planifikohet inspektim e periudhen e njoftimit të fillimit të shërbimit për të verifikuar të dhënat e njoftimit të regjistrimit.

Operatori 1:

4. Operatorët e rinj për ofrimin e shërbimit të internetit duhet të paraqesin në aplikimin për të kryer njoftimin për regjistrim marrëveshjet paraprake të furnizimit me shërbime të internetit, ku garantojnë lidhje me operatorë vendas të cilët kanë të paktën linja ndërkombëtare të internetit të mbrojtura ose lidhje të drejtpërdrejta në burimin ndërkombëtar por me lidhje të mbrojtura (back-up).

Qëndrimi i AKEP:

AKEP, çështjen e marrëveshjes midis operatorëve për interkoneksionin e ka të rregulluar me akte rregullatore dhe vendime të tjera respektive. Kjo rregullore nuk parashikon të vendosë parakushte të tilla përpara hyrjes në treg të sipërmarrësve pasi kjo do të bëhej faktor frenues dhe jo nxites për futjen e sipërmarrësve të rinj në treg. Në ligjin 9918 dhe në këte rregullore është e përcaktuar që:

Cilido sipërmarrës i autorizuar nga AKEP-i për ofrimin e rrjeteve dhe/ose shërbimeve publike të komunikimeve elektronike ka të drejtë të negociojë interkoneksionin dhe të marrë akses ose të interkonektohet me sipërmarrës të tjerë që operojnë nën regjimin e Autorizimit të Përgjithshëm.

Që nënkupton se një kusht i tillë nuk mund të vendoset paraprakisht. Sic e shpjeguam me lart është vendosur një praktike e tillë verifikuese.

Operatori 1:

5. Në aplikimin për njoftim regjistrimi, subjekti duhet të paraqesë një deklaratë që do të kryejë me mjetet e tij përmbushjen e detyrimit ligjor për përgjimin e ligjshëm ose të depozitojë marrëveshjen paraprake me operatorin që do t'i mundësojë këtij subjekti të ri përmbushjen e detyrimit ligjor për përgjimin e ligjshëm.

Qëndrimi i AKEP:

Kjo kërkesë është e parashikuar në Kreu II...Dispozita materiale..paragrafi 11..*Sipërmarrësit e rrjeteve dhe shërbimeve të komunikimeve elektronike kanë detyrimin e zbatimit të kërkesave dhe kushteve të përcaktuara në ligjin specifik për përgjimet lidhur me përgjimin e ligjshëm të komunikimeve elektronike, ligj nr. 9157, datë 4. 12. 2003 "Për përgjimin e telekomunikimeve" të ndryshuar (ligji nr. 9157).*

Operatori 1:

6. Për operatorët e rinj dhe ata ekzistues, të nxitet sa më shumë përdorimi i rrjetit lokal për të evituar dublikimet e panevojshme veçanërisht për rrjetin fundor. Kështu, do të ishte mirë të ndalohej shtimi i kutive të shpërndarjes në ndërtesa ndërkohë që numri i tyre shkon nga 1 – 4 kuti shpërndarje për çdo ndërtesë.

Qëndrimi i AKEP:

Ky parashikim është rregulluar me ligjin **Nr. 120/2016 “Për zhvillimin e rrjeteve të komunikimeve elektronike të shpejtësisë së lartë dhe sigurimin e së drejtës së kalimit”...dhe me VKM përkatëse.**

Operatori 1:

Komente mbi përmbajtjen e Draft Rregullores për Autorizimin e Përgjithshëm

I. Kreu I, Dispozita të Përgjithshme

- i. Neni 6, “Njoftimi”, pika 3, Në “*Njoftimin e Regjistrimit*”, personi duhet të paraqesë detyrimisht informacionin e përcaktuar në pikën 2 të nenit 14 të ligjit nr. 9918 së bashku me deklaratën shoqëruese sipas pikës 3 të nenit 14 të këtij ligji, si dhe të përcaktojë llojin e rrjetit/ve dhe/ose shërbimeve të komunikimeve elektronike që do të ofrojë, sikurse përshkruhen në Aneksin A.

Operatori 1, mbështet theksimin “detyrimisht” që AKEP specifikon në lidhje me përmbajtjen e informacionit në procesin e njoftimit të regjistrimit, dhe propozon që në formatin e aplikimit online për të kryer këtë regjistrim të bëhen të disponueshme të gjitha fushat për plotësimin e informacionit të detyrueshëm sipas Ligjit.

Qëndrimi i AKEP:

Kjo kërkesë është e parashikuar edhe në format e aplikimit.

Behet fjale për keto detyrime sipas nenit 14 pika 2:

- a) emrin dhe adresën e ofruesit;
- b) të dhënat e regjistrimit ligjor të sipërmarrësit;
- c) personat e kontaktit të sipërmarrësit;
- ç) përshkrimin e shkurtër të rrjetit ose shërbimit;
- d) datën kur është parashikuar fillimi i ofrimit, i ndryshimit ose veprimtarisë.

Në format e aplikimit keto fusha jo vetëm janë të disponueshme por janë të detyrueshme (mandatory) që nenkupton se mosplotësimi i njërës fushe nuk lejon vazhdimin e plotësimit të metjshëm të aplikimit. Sa i përket dokumentacionit ligjor të kërkuar fushat janë disponueshme të gjitha por për shkak të natyrës së shërbimit ose rrjetit të ofruar nuk janë “mandatory”.

Operatori 1:

- ii. Neni 6, “Njoftimi”, pika 7, “...Ndryshimet pasqyrohen nga AKEP duke amenduar CKNJ ekzistuese në përmbajtjen e pjesës së brendshme të saj, ku vendoset informacioni i paraqitur nga sipërmarrësi...”

Në lidhje me këtë pikë, Operatori 1 konsideron se përcaktimi *...në përmbajtjen e pjesës së brendshme të saj...është i paqartë dhe është e nevojshme të specifikohet saktësisht se në çfarë mënyre reflektohen amendimet e CKNJ, nëse lëshohet një CKNJ tjetër nga AKEP, apo thjesht ruhen ndryshimet e përditësuara në arkivën e AKEP, nëse publikohen përditësimet apo ndryshimet e të dhënave fillestare të regjistrimit të njoftimit, etj.*

Nga eksperiencia e Operatori 1, varësisht llojit të ndryshimit të njoftuar, AKEP ose na ka pajisur me CKNJ të re (në rastin e shkronjës a të pikës 7 në nenin 6, pra kërkohet të ofrohen rrjete dhe/ose shërbime publike të komunikimeve elektronike të tjera, përveç atyre të deklaruara në njoftimin e regjistrimit fillestar) ose, AKEP ka përditësuar informacionin e ndryshuar në modulën online dhe Regjistrin e Sipërmarrësit (rasti i shkronjës c bëhet ndonjë ndryshim në informacionin e depozituar në AKEP në njoftimin e regjistrimit fillestar dhe/ose të amenduar).

Operatori 1 kërkon qartësimin e kësaj pike ose saktësimin në paragraf (neni 6, pika 7) se si konkretisht AKEP reflekton ndryshimet e njoftuara.

Qendrimi i AKEP:

AKEP, për çdo ndryshim në të dhënat e regjistruara që ka të bëjë me rrjetet dhe me shërbimet (shtim ose heqje) lëshon certifikatë ku pasqyron vetëm ndryshimet e ndodhura dhe këto ndryshime pasqyrohen në regjister i cili edhe publikohet. Certifikatat ekzistuese mbeten në fuqi. Certifikata e re nuk lëshohet kur ndryshimet kanë të bëjnë me të dhënat e sipërmarrësit si adresa, kontakti (teknik ose administrativ, ligjor), email, telefon etj. të dhëna të cilat nuk kanë të bëjnë me rrjetet dhe shërbimet e ofruara.

Operatori 1:

- iii. Neni 7 Certifikata e Konfirmimit të Njoftimit, pika 4 “Për sipërmarrësit e regjistruar për ofrimin e rrjeteve të komunikimeve elektronike për transmetimin e programeve audio dhe/ose audiovizive sipas ligjit nr. 97/210 “Për mediat audiovizive në Republikën e Shqipërisë” (**ligji nr. 97/2013**), forma dhe përmbajtja e CKNJ përcaktohet në Aneksin B të kësaj Rregulloreje.

Operatori 1, sugjeron të shtohet referenca në pikën 6, duke shtuar pas pikës 3, pikën 3/1 ku të saktësohet që për rrjetet për transmetimin e programeve audio dhe audiovizive, njoftimi i regjistrimit kryhet me format më vete nga aplikimi për rrjete dhe shërbime të komunikimeve elektronike, sikurse përshkruhet në Aneks B. Pavarësisht se në draft rregullore specifikohet Aneksi B si aneks i posaçëm për këtë qëllim, në nenet përkatëse të dispozitave të përgjithshme nuk është bërë asnjë referencë në lidhje me këtë aneks.

Në lidhje me Aneksin B dhe përmbajtjen e tij, Operatori 1 kërkon të qartësohet mbi kontekstin e parashtrimit të një Aneksi të posaçëm për programet audiovizuale ndërkohë që ky shërbim është i parashikuar edhe në aneks A, seksioni A, pika 1, nënpika 1.4.

Në Aneksin B shohim të specifikuar kategoritë (1) Rrjete kabllore televizive dhe (2) Rrjete publike me transmetim satelitor, por nuk shohim ndonjë kategori të posaçme nën të cilën përfshihet teknologjia IPTV. Operatori 1 nuk është i qartë, nëse nënkuptohet se Aneksi B do të plotësohet vetëm nga subjektet që do të ofrojnë vetëm shërbime të programeve audiovizive nëpërmjet rrjeteve kabllore apo satelitore apo për sipërmarrësit që ofrojnë shërbime IPTV mjafton njoftimi sipas Aneksit A (ku dhe është gjithashtu i përfshirë kategoria programe audiovizuale), apo teknologjia IPTV është pjesë e kategorisë (1) Rrjete kabllore televizive.

I njëjti koment vlen edhe për përmbajtjen e Certifikatës së Njoftimit sipas Aneksit

përkatës ku në faqen e pasme të CKNJ janë të listuara nën seksionin A “Rrjete të komunikimeve elektronike” kategoritë (1) Rrjete kabllore televizive (2) Rrjete satelitore (3) Zona e ofrimit të shërbimit. Edhe në përmbajtjen e CKNJ për programet audiovizuale Operatori 1 nuk është e qartë nëse shërbimet që ofrohen nëpërmjet teknologjisë IPTV duhet të jenë nën kategorinë (1) Rrjete kabllore televizive.

Abtelecom shprehet se në formularët përkatës duhet të jetë i parashikuar edhe kategorizimi i IPTV dhe të korrektohet referenca në anekse e rregullores.

Qëndrimi i AKEP:

Kategoria e rrjeteve që autorizon AKEP për ofruesit e shërbimeve audiovizive është e përcaktuar nga ligji Nr. 97/2013, “Për mediat audiovizive në Republikën e Shqipërisë” dhe konkretisht:

1- Ofrimi i rrjeteve për transmetimet audio dhe/ose audiovizive, që kërkojnë përdorimin e frekuencave jashtë brezave të frekuencave të caktuara për transmetimet radiotevizive, sipas Planit Kombëtar të Frekuencave, i nënshtrohet rregullimit, sipas ligjit nr. 9918, datë 19.5.2008 “Për komunikimet elektronike”.

2. Ofrimi i rrjeteve për transmetimet audio dhe/ose audiovizive që nuk kërkojnë caktimin e frekuencave, si rrjetet e televizionit kabllor, satelitor, i nënshtrohen rregullimit sipas ligjit nr. 9918, datë 19.5.2008 “Për komunikimet elektronike”.

Lidhur me kërkesen për kategorizimin e IPTV, AKEP i përmbahet qëllimit të ligjit 9918, që është parimi i asnjësisë teknologjike.

Sa i përket saktësisë të formave të ndryshme të aplikimit për ofruesit e shërbimeve të komunikimeve elektronike dhe atyre audiovizive do të merret në konsideratë në dokumentin rregullator dhe në format e aplikimit.

Operatori 1:

- iv. Neni 7, pika 7 “Afati i vlefshmërisë së CKNJ përcaktohet mbi bazën e kërkesës së personit gjatë aplikimit për regjistrimin e Njoftimit sipas procedurës së përcaktuar në këtë Rregullore, por në çdo rast nuk mund të jetë më i gjatë se 15 vjet”.

Në lidhje me këtë pikë, Operatori 1 mendon se nuk qëndron kufizimi në kohë i vlefshmërisë së CKNJ. Kuadri ligjor dhe rregullator i Bashkimit Europian në industrinë e telekomunikacioneve dhe po ashtu ligji nr. 9918, i amenduar, për komunikimet elektronike në Republikën e Shqipërisë, nuk parashikon kufizim të vlefshmërisë së CKNJ, sikurse ky kuadër parashikon si rregull kufizimin me 15 vjet të vlefshmërisë për autorizimet individuale, për të cilat merr kuptim vendosja e një kufizimi vendor për shkak të përdorimit të burimeve të fundme.

Ndërkohë për autorizimet individuale (AI), po diskutohet në nivel industrie në BE dhe po shihen opsione për zgjatjen e këtyre autorizimeve të paktën deri në 20 vjet, përballë kërkesave të vendeve të ndryshme që kanë kërkuar afat vlefshmërie deri në 25-30 vjet për AI për përdorimin e frekuencave për shkak të investimeve të mëdha që kryhen për këto burime të fundme, planet e biznesit dhe kthimin nga investimi që sipërmarrësit synojnë të realizojnë.

Ndërsa vlefshmëria e CKNJ nuk mund të lidhet me afate kohore pasi një sipërmarrës nuk mund të parashikojë një për një disa apo deri edhe 15 vjet do të mbyllë apo jo aktivitetin. Në një rast tjetër, duke marrë të mirëqenë kufizimin e vlefshmërisë me një afat të përcaktuar, nuk do të përjashtoheshin rastet ku brenda kohës së vlefshmërisë së CKNJ, sipërmarrësi mund të pajiset me AI për një burim të fundëm ku afati i përcaktuar nga ligji është 15 vjet.

Operatori 1 sugjeron të hiqet pika 7 e nenit 7 si më sipër.

Qëndrimi i AKEP:

Kjo kerkese eshte marre ne konsiderate dhe eshte reflektuar ne draftin final te AP.
Eshte hequr afati per kohezgjatjen e autorizimit te pergjithshëm dhe shte bere:

Vlefshmeria e regjistrimit të njoftimit të regjistruar në database dhe i konfirmuar nga AKEP nëpërmjet CKNJ, është pa afat të caktuar dhe përfundon vetëm me ç' regjistrimin e tij sipas rasteve të përcaktuara në këtë rregullore.

Operatori 1:

- II. Aneks A, Njoftim regjistrimi për ofrimin e rrjeteve dhe shërbimeve të komunikimeve elektronike.

Në anekset e njoftimit të regjistrimit, kërkohet kona e fillimit dhe faza e ofrimit të rrjetit (nëse është rrjet jo funksionues apo funksionues), por nga ana jonë sugjerojmë që të vendoset kufi kohor i paracaktuar nga AKEP bazuar në kapacitetet e rrjetit dhe jo të jetë e lirë për t'u vendosur nga operatorët. Pra nëse një operator njofton fillimin e ofrimit të rrjeteve dhe shërbimeve, periudha e ndërtimit të rrjetit të mos jetë më e gjatë se 6 – 12 muaj varësisht llojit të rrjetit dhe shërbimit që subjekti njofton në AKEP.

Po kështu Operatori 1 vlerëson edhe për zonën e mbulimit dhe ofrimit të shërbimeve, varësisht zonës së mbulimit të njoftuar, nëse sipërmarrësi njofton për ofrim të rrjeteve dhe shërbimeve, në një zonë lokale, disa zona, apo deri edhe në nivel kombëtar, të jetë i paravendosur kufiri kohor brenda të cilit subjekti duhet të realizojë mbulimin e njoftuar në njoftimin e regjistrimit. Gjithashtu, edhe për shërbimet e njoftuara nga subjekti, duhet të jetë e paracaktuar nga AKEP si kusht brenda të cilës subjekti duhet të ofrojë në treg shërbimet e njoftuara.

Kjo kërkesë e Operatori 1 vjen për të optimizuar regjistrimet pranë AKEP të subjekteve që konkurrojnë në mënyrë të rregullt dhe të ndershme duke përmbushur sipërmarrjen në ofrimin e shërbimeve të komunikimeve elektronike në treg dhe duke kontribuar në reduktimin e fenomeneve dhe rasteve që duke përfituar thjesht nga një regjistrim pranë AKEP konkurrojnë në mënyrë të pandershme me elementë të rrjetit të pangritura akoma dhe që nuk përmbushin as kërkesat minimale të standarteve të parashikuara në rregulloret përkatëse.

Qëndrimi i AKEP:

Qëndrimi për këtë koment është shprehur më lart.

Operatori 1:

Gjithashtu, Operatori 1 do të kërkonte të sqarohej më mirë në lidhje me disa ndryshime në fushat për t'u plotësuar sipas Aneksit A, dhe konkretisht:

- Seksioni C, pika 1 “Shërbime telefonike” pikat 1.1 dhe 1.2 janë hequr fjalët tranzit kombëtar dhe tranzit ndërkombëtar dhe janë zëvendësuar me fjalët interkoneksion kombëtar dhe interkoneksion ndërkombëtar.
Operatori 1, shpjegon se parashikimet e rregullores ekzistuese janë të mjaftueshme.

Qëndrimi i AKEP:

Ky ndryshim është paraqitur përveçse në formën e aplikimit edhe në draftin e Rregullores:

Nëse sipërmarrësi do ta realizojë interkoneksion ndërkombëtar bazuar në sinjalizimin SS7, atëherë, duhet detyrimisht të pajiset edhe me kodin ISPC.

Aresyeja e këtij ndryshim qëndron në atë që ky përkufizim të përshtatet sa më mirë me Rekomandimet e ITU-së për këtë çështje dhe me realitetin e tregut të komunikimeve elektronike në Shqipëri.

Sipas përcaktimit në rregullore kemi:

Nëse sipërmarrësi do ta realizojë interkoneksion ndërkombëtar bazuar në sinjalizimin SS7, atëherë, duhet detyrimisht të pajiset edhe me kodin ISPC.

Pra vetëm kur kemi të bëjmë me këtë lloj sinjalizimi që nënkupton lidhje fizike direkte. Përmirësimi është bërë duke futur e kategorinë e re të shërbimeve: **Shërbimeve me shumicë**

Operatori 1:

- Seksioni C, pika 1 “Shërbime telefonike” pikat 1.1 dhe 1.2 janë hequr fushat SIP dhe H323 nga Të dhënat mbi tipin e sinjalizimit.
Në gjykimin tonë, mendojmë se parashikimet në rregulloren ekzistuese janë të mjaftueshme.

Qëndrimi i AKEP:

Është sqaruar në pikën e mësipërme.

Operatori 1:

- Seksioni C, pika 2, “Shërbimet e linjave me qira” nënpika 2.1 “Llojet e linjave me qira” mendojmë se duhet hequr specifikimi 2.1.1 Analog pasi ofrimi i linjave analoge nuk ka më vend në treg.

Qëndrimi i AKEP:

Për sa kohë, kjo mënyrë transmetimi dhe modulimi nuk është e ndaluar për ofrimin e rrjeteve dhe ose shërbimeve dhe aktualisht ekzistojnë akoma pajisje dhe rrjete që bazohen mbi këtë parim nuk mund të parashikohet heqja, por do të konsiderohet si mundësi në të ardhmen.

Operatori 1:

- Seksioni C, pika 3, “Shërbime të tjera të komunikimeve elektronike”, në pikën 3.1.2 është hequr fusha VoIP. Mendojmë se duhet të rishikohet.

Qëndrimi i AKEP:

AKEP, në këtë Rregullore në disa raste i është referuar edhe përcaktimeve dhe përkufizimeve të BEREC për disa kategori shërbimesh. Meqenëse disa prej tyre janë në proces të vlerësimit për t’u përfshirë ose në jo në kategorinë e shërbimeve të komunikimeve elektronike, ose nuk janë të rregulluara akoma me standarde në nivel evropian AKEP nuk i ka përfshirë si shërbime të veçanta në format e aplikimit. Për këtë arsye është menduar të gjykohej rast pas rasti në kategorinë e “Shërbime të tjera të komunikimeve elektronike”. Sqarojmë se VoIP nuk ka qënë kategorizuar si shërbim më vete edhe në rregulloren aktuale në fuqi. AKEP do të vlerësojë aplikimin për referuar edhe shërbimit të ofruar tek përdoruesi fundor mbi bazën e një kontarte, numeracionit të përdorur, interkoneksionit dhe aksesit etj, duke ruajtur parimin e neutralitetit teknologjik.

Operatori 1:

III. Aneks B “Njoftim regjistrimi për ofrimin e rrjeteve dhe shërbimeve të komunikimeve elektronike”, rrjete për transmetimin e programeve audio dhe audiovizive

Operatori 1 shprehet se, për sa është shprehur më lart, referuar iii), Operatori 1 nuk ka kundërshtime për aplikimin sipas një formati të veçantë për programet audiovizuale dhe madje vlerëson kërkesat për dokumentacion të shtuara nga AKEP për subjektet që njoftojnë ofrimin e rrjeteve për transmetim të programeve audio dhe audiovizuale.

Për përmbajtjen e Aneks B, Operatori 1 shprehet se ka të njëjtat komente sikurse janë referuar në nenin 7, pika 4 të draft rregullores ku do të evidentonim kategorizimin për IPTV.

Sa i takon fazës së ofrimit të shërbimit dhe kohës së vënies në funksion apo të parashikuar për përfundimin e ndërtimit të rrjetit, Operatori 1 thekson komentet e bëra për afatet në Aneks A.

Qëndrimi i AKEP:

Qëndrimi i AKEP është shprehur më lart për këtë çështje.

Operatori 1:

IV. Aneks C dhe Aneks D “Certifikata e konfirmimit të Njoftimit”, në faqen e pasme duhet korrigjuar referenca tek anekset.

Qëndrimi i AKEP:

Propozimi do të reflektohet në Certifikatë.

Operatori 1:

V. Aneksi E “Kushtet e përgjithshme për ofrimin e rrjeteve dhe shërbimeve të komunikimeve elektronike nën regjimin e Autorizimit të Përgjithshëm”,

- i. Seksioni II “Dispozita materiale” pika 1, “Kontributi financiar për financimin e shërbimit universal”.

Operatori 1 shprehet se siç parashikohet edhe në ligj, çështja e shërbimit universal duhet të trajtohet dhe të rregullohet me një akt të posaçëm rregullator të miratuar nga Këshilli i Ministrave, ndaj edhe çështje të rëndësishme thelbësore që lidhen me kostot e shërbimit universal apo fondit të këtij shërbimi, duhet të jenë të parashikuara si pjesë e këtij akti rregullator.

Në komentet e operatorëve sa i takon procesit të këshillimit publik për shërbimin universal, del qartë opinioni i industrisë se përcaktimi i shërbimit universal është i panevojshëm në kushtet e një tregu të saturuar nga disponueshmëria e ofertave dhe paketave në treg me çmime të përballueshme të larmishme për nga përmbajtja. Operatori 1 e gjen të papërshtatshme parashikimet në këtë rregullore në lidhje me krijimin e fondit të shërbimit universal.

Operatori 1 shprehet se edhe norma e kuotës së financimit të fondit të shërbimit universal është e papërshtatshme për arsye se:

- Kuota e financimit duhet të jetë e bazuar për të kompensuar koston totale të ofrimit të shërbimit universal,
- Kosto për ofrimin e shërbimit duhet të rezultojë nga një projekt konkret i miratuar me Vendim të Këshillit të Ministrave, shoqëruar me vlerën përkatëse që të justifikojë më pas kuatën e financimit për çdo operator në treg,
- Mbledhja e çdo kuote financimi apo krijimi i fondit universal është i papranueshëm në kushtet kur nuk janë të miratuara nga Këshilli i Ministrave rregullat e posaçme në lidhje me ofrimin e shërbimit universal, projekti konkret se ku do të konsistojë ofrimi i shërbimit universal dhe sipërmarrësi/sipërmarrësit që do të jenë caktuar për të ofruar shërbimin universal,
- Niveli deri në 1% i totalit të të ardhurave, i propozuar në këtë draft Rregullore për t’u paracaktuar si vlerë, është i pajistifikuar për sa kohë nuk ka argumente mbi bazueshmërinë e kësaj vlere, është tepër rënduese dhe jo proporcionale për sipërmarrësin. Operatori 1 shprehet se, para se të arrihet në propozime për përcaktim të niveleve të tilla duhet të ketë konsulta paraprake mbi metodën, bazueshmërinë dhe argumentimin përkatës në lidhje me nivelin e shifrës për kuatën e financimit të shërbimit universal.

- Shifra për nivelin e kuotës së financimit nuk mund të jetë e paracaktuar nga AKEP kur nuk ka një projekt konkret dhe një kosto të miratuar për ofrimin e shërbimit universal.

Për sa më lart, Operatori 1 shprehet se, kërkon të hiqen nënpikat 1.2, 1.3 dhe 1.4 të pikës 1, në Seksionin II të Ankesit E.

Qëndrimi i AKEP:

AKEP nuk e merr në konsiderate kërkesën për heqjen e këtij paragrafi. Ky parashikim është përcaktuar nga ligji 9918, Neni 29, **Skema e kompensimit për sigurimin e shërbimit universal, pika 3:**

AKEP-i përcakton, me vendim, kuotën e financimit, sipas pikës 2 të këtij neni, e cila, për të gjithë sipërmarrësit, subjekt i pagesës, nuk do të jetë më e lartë se 1 për qind e totalit të të ardhurave, të siguruara nga rrjetet e komunikimeve elektronike publike dhe ofrimi i shërbimeve të komunikimeve elektronike publike.

Siç është shprehur në Rregullore, AKEP përcakton me vendim kuotën e financimit.

Operatori 1:

- ii. Seksioni II “Dispozita materiale” pika 3, nënpika 3.8 shkronja c “AKEP mund të heqë të drejtën për përdorim të numrave dhe serive të numrave në rast se vëren se mbajtësi të drejtës për përdorim të numrave dhe serive numerike: nuk ka filluar t’i përdori ato brenda 3 vjetëve nga data e caktimit të tyre.

Operatori 1 shprehet në koment se me qëllim shfrytëzimin eficient të burimeve të fundme dhe reduktimin e situatave të përdorimit vetëm formalisht të autorizimeve individuale për numeracionet, sipërmarrësi që pajiset me numeracion nga AKEP, duhet të fillojë të përdori ato brenda 6 muajve ose 1 vit nga data e caktimit të tyre, në të kundërt AKEP të rezervojë të drejtën për heqjen e autorizimit individuale për numeracionin përkatës. Operatori 1 sugjeron, zëvendësimin e afatit brenda 3 vjetëve me brenda 6 muajve ose brenda 1 viti në varësi të llojit të rrjetit, shtrirjes së zonës ose llojet e shërbimeve të njoftuara.

Qëndrimi i AKEP:

Ky parashikim është përcaktuar nga ligji 9918, në Kreu IX, Numeracioni, Emrat dhe Adresat.

Operatori 1:

- iii. Seksioni II “Dispozita materiale” pika 8.2 “Sipërmarrësit e rrjeteve dhe të shërbimeve të komunikimeve elektronike publike duhet të publikojnë informacion transparent, të krahasueshëm, të përshtatshëm dhe të përditësuar për tarifën dhe çmimet e aplikuara, çdo detyrim në përfundim të kontratës, si dhe kushtet e përgjithshme për aksesin e përdorimit të shërbimeve të ofruara nga ata...”

Operatori 1 kërkon nga AKEP qartësimin në lidhje me përcaktimin e nënvizuar pasi nuk është e qartë se çfarë duhet të publikohet posaçërisht për

detyrimet në fund të kontratës ndërkohë që sipërmarrësi publikon kushtet dhe termat e aksesit për ofrimin e shërbimeve.

Qëndrimi i AKEP:

Ky detyrim vjen nga përcaktimi i ligjit 9918, KREU XI, TË DREJTAT E PËRDORUESVE, Neni 98, **Transparenca dhe publikimi i informacionit, pika 1:**

*Sipërmarrësit e rrjeteve dhe të shërbimeve të komunikimeve elektronike publike dhe/ose shërbimeve të komunikimeve elektronike të disponueshme për publikun publikojnë informacion transparent, të krahaseshëm, të përshtatshëm dhe të përditësuar për tarifat dhe çmimet e aplikuara, **çdo detyrim në përfundimin e kontratës**, si dhe kushtet e përgjithshme për aksesin e përdorimin e shërbimeve të ofruara nga ata për përdoruesit fundorë, në përputhje me pikën 2 të këtij neni. Ky informacion publikohet në mënyrë të qartë, gjithëpërfshirëse dhe lehtësisht të aksesueshme. AKEP-i mund të përcaktojë, me rregullore, kërkesat shtesë lidhur me formën në të cilën këto informacione do të publikohen.*

Eshte detajuar ne piken 19:

19. *Detyrimet për transparencë dhe informim për kufizimet e aksesit ose të përdorimit të shërbimeve, aplikimeve në rastin e zbatimit të tyre:*

Rregulloret perkatese kane percaktuar edhe format e publikimit dhe njoftimit.

Operatori 1:

- iv. Seksioni II “Dispozita materiale” pika 10.6 “Ofrimi i rrjeteve dhe/ose shërbimeve të komunikimeve elektronike të pa njoftuara paraprakisht në AKEP sipas kësaj Rregullore, përbën kundërvajtje administrative dhe dënohet me gjobë sipas pikës I.1 të nenit 137 të ligjit nr. 9918”.

Operatori 1 shprehet se e vlerëson këtë ndryshim, dhe sugjeron edhe qartësimin e një elementi tjetër që lidhet me subjektet e këtij përcaktimi rregullator. Kjo rregullore është detyruese për subjektet që janë pajisur me CKNJ dhe si e tillë përcaktimi në pikën 10.6 merr forcë vetëm për këta sipërmarrës të autorizuar por që janë subjekt penaliteti nëse ofrojnë edhe ndonjë shërbim tjetër pa njoftuar në AKEP. Operatori 1 shprehet se duhet të ketë referime që qarta edhe për subjekte të mundshme që nuk kanë asnjë lloj regjistrimi pranë AKEP.

Qëndrimi i AKEP:

AKEP mendon se përcaktimi “*të pa njoftuara paraprakisht në AKEP*” i përfshin të dy kategoritë e subjekteve që propozoni ju të përfshihen. Rregullorja vendos zbatimin e regjimit të autorizimit. Inspektimi, monitorimi dhe qendrimi është rregulluar me akte të tjera dhe gjithmone në përputhje me parashikimet e ligjit 9918.

Operatori 1:

- v. Seksioni II “Dispozita materiale” pika 14.3 “Sipërmarrësi me FNT , ndaj të cilit është vendosur detyrim për akses, sipas nenit 42 të ligjit nr. 9918, duhet t’u japë sipërmarrësve të tjerë, që kërkojnë akses në rrjetin e tij, një ofertë, që ata të ofrojnë shërbime të komunikimeve elektronike. Oferta e aksesit duhet të

paraqitet pa vonesë, por në çdo rast, jo më vonë se 15 ditë dita e marrjes së kërkesës”.

Operatori 1 sugjeron që ky përcaktim të njehsohet me detyrimet për transparencë së sipërmarrësi me FNT kanë të përcaktuar me Vendim të AKEP. Sipërmarrësit me FNT e kanë detyrimin të publikojnë në faqet e tyre web ofertat për interkoneksionin dhe ofertat për akses në rrjet sipas përcaktimeve të detyrimeve rregullatore të vendosura mbi këta të fundit. Operatori 1 e sheh të panevojshme që përveç sa është publikuar në web, sipërmarrësi me FNT të rëndohet me tej edhe me detyrimin për t’i ofruar individualisht dokumentin e RIO-s apo RUO-s operatorëve të interesuar.

Operatori 1 shprehet se nëse AKEP nuk e konsideron këtë koment, atëherë me qëllim njehsimin e praktikës edhe për raste të tjera të kërkesave të operatorëve për akses në rrjetin e Operatori 1, sugjerojmë që afati 15 ditor të jetë të paktën 30 ditë nga marrja e kërkesës.

Qëndrimi i AKEP:

Ky detyrim vjen nga përcaktimi i ligjit 9918, Neni 46, Marrëveshjet e aksesit, pika 1:

Një sipërmarrës i rrjetit të komunikimeve elektronike me fuqi të ndjeshme në treg, ndaj të cilit është vendosur detyrim për akses, sipas nenit 42 të këtij ligji, duhet t’u japë sipërmarrësve të tjerë, që kërkojnë akses në rrjetin e tij, një ofertë, që ata të ofrojnë shërbime të komunikimeve elektronike. Oferta e aksesit duhet të paraqitet pa vonesë, por, në çdo rast, jo më vonë se 15 ditë nga dita e marrjes së kërkesës.

Operatori 1:

- vi. Seksioni II “Dispozita materiale” pika 19 “...në lidhje me detyrimet për transparencë...”

Operatori 1 shprehet se në këtë pikë të rregullores nuk gjen të pasqyruar detyrimet mbi publikimet si p.sh. mbi infrastrukturën e rrjeteve etj. Operatori 1 shprehet për përfshirjen në këtë pikë të detyrimit ekzistues sipas rregullores në fuqi për publikimin në faqet web të sipërmarrësit të autorizuar të infrastrukturës dhe shtrirjes së detajuar të rrjeteve fikse dhe jo vetëm por edhe për rrjetet mobile. Ky element është shumë i rëndësishëm jo vetëm për qëllim të informimit të pajtimtarëve për të shtrirjen e rrjetit kua ta marrin apo potencialisht mund të marrin shërbime, por edhe për të vërtetuar cdo lloj reklamimi të sipërmarrësve mbi shtrirjen e rrjetit. Ky element shërben edhe në ndihmë të vetë AKEP për të monitoruar më thjesht dhe për të krahasuar të dhënat e raportuara nga sipërmarrësi në lidhje me infrastrukturën dhe shtrirjen e detajuar të rrjeteve me ato që publikon sipërmarrësi në faqen e tij.

Në lidhje me dispozitat e tjera për publikimin e informacionit, Albelecom shprehet se, përcaktimet në pikën 19.2 të draft rregullores janë detajuar në tejkalim të parashikimeve të rregullores nr. 27 për publikimin e tarifave, dhe në këtë kuadër Operatori 1 sugjeron që përcaktimet në 19.2 të jenë në një linjë me rregulloren nr. 27. Operatori 1 shprehet se e sheh të tejkaluar edhe

përcaktimin në pikën 19.2 shkronja g, të drejtat me shërbimin universal, përcaktim ky që nuk ka kuptim në situatën ku nuk ka një detyrim të vendosur për shërbimin universal dhe në të njëjtën kohë është i paqartë se çfarë synohet të thuhet me përcaktimin të drejtat ...

Operatori 1 kërkon të hiqet ku përcaktim pasi në çdo rast që do të miratohet ndonjë akt nënligjor i posaçëm në lidhje me shërbimin universal, lehtësisht mund të parashikohen edhe aty detyrimet për publikimin e informacionit për shërbimin universal.

Qëndrimi i AKEP:

Ky detyrim vjen nga përcaktimi i ligjit 9918, dhe çështja e administrimit dhe publikimit të informacionit mbi infrastrukturën e rrjeteve të komunikimeve elektronike është rregulluar me akt të veçantë nga AKEP. Lidhur me publikimin dhe natyrën janë përcaktuar në nenin 98 të ligjit 9918, Transparenca dhe publikimi i informacionit ndërsa Rregullorja e autorizimit e ka shprehur:

10.8 Informacioni mbi mënyrën e publikimit të tarifave dhe shërbimeve dërgohet nga sipërmarrësit në AKEP sipas përcaktimeve të parashikuara në Rregulloren nr. 27.

Operatori 1:

- vii. Seksioni III “Detyrime për kushte të veçanta” pika 1.1 “Detyrime lidhur me vendosjen e telefonave publikë”

Në lidhje me telefonat publikë, Operatori 1 shprehet se kjo çështje tashmë është tejkaluar në kohë për vetë natyrën dhe dinamikën që karakterizon tregun shqiptar të komunikimeve elektronike. Por të shihet mundësia e rishikimit të detyrimeve që parashikimi / përcaktimi i tyre të mos arrijë deri në elementë të tillë si: “duhet të tregohet mundësia e marrjes së thirrjeve hyrëse” etj.

Qëndrimi i AKEP:

Për sa kohë ky shërbim ekziston dhe është i mundshëm për t’u ofruar, AKEP nuk mendon se është momenti për ta përfunduar nga rregullimi apo për të ndryshuar përkufizimin dhe detyrimet përkatëse.

Operatori 1:

Specifikimi “për qëllime fitimi” (neni 4,6 etj)

Ky specifikim është në disa pika dhe nene të ndryshme.

Operatori 1 dëshiron të sqarohet në lidhje me këtë shtesë se; A duhet ta kuptojmë që subjektet që operojnë në industrinë e telekomunikacioneve të cilët nuk kanë qëllime fitimi nuk janë të detyruara të pajisen me Autorizimin e Përgjithshëm dhe nuk janë subjekt i detyrimeve përkatëse të kësaj Rregulloreje?!

AKEP

Ky koment qo te merret ne konsiderate dhe do të perputhet me përcaktimin në nenin 13, pika 2 si me poshte:

a) nuk kanë qëllime fitimi (tregtimi) dhe kur nuk janë të disponueshme për publikun; b) përdoren vetëm për nevoja të përdorimit privat ose për nevoja të brendshme të institucioneve.

Operatori 1:

Disa aspekte procedurale në procesin e aplikimit për njoftimin e autorizimit të Përgjithshëm Duke vlerësuar përpjekjet për të përmirësuar proceset në aplikimin për Autorizimin e Përgjithshëm, Operatori 1 gjykon se duhen sqaruar disa aspekte procedurale të parashikuara rishtazi në këtë rregullore, si psh: dorëzimi hardcopy të dokumenteve që ngarkohen në Modulin online, etj.

AKEP

Kjo kerkese bazohet ne percaktiomin enenit 14 pika 2 e ligjit 9918.

Operatori 1:

Lidhur me revokimin e Autorizimit nga AKEP, është hequr rasti i revokimit për “mospërbushje të përsëritur të detyrimeve ligjore nga operatorët”

Operatori 1 dëshiron të sqarohet mbi arsyet që është parë e nevojshme te hiqet ky përcaktim, ndërkohë që ky lloj përcaktimi vetëm sa forcon zbatueshmërinë e përcaktimeve ligjore dhe nuk përbën as barrë te tepërt për operatorin dhe as kërkesë të tepruar nga AKEP.

AKEP

Rasti i revokimit te autorizimit per “mospërbushje të përsëritur të detyrimeve ligjore nga operatorët” eshte hequr per te pershtatur me mire percaktimet e nenit 135 dhe 137 te ligjit 9918 me frymen ne teresi te Rregullores:

“Në rastet e njoftimit të mbylljes së plotë të ofrimit të rrjetit ose shërbimeve të komunikimeve elektronike të regjistruara në database, ose në rastet e zbatimit të një vendimi administrativ sipas parashikimeve ligjore, për revokimin ose shfuqizimin e CKNJ, AKEP kryen ç’regjistrimin nga database sipas procedurës së përcaktuar në këtë rregullore”.

Operatori 1:

Aneks A – Lista e shërbimeve dhe Rrjeteve

Operatori 1 dëshiron të sqarohet mbi kategorizimin më vete të shërbimeve të aksesit me brez të gjërë, shërbimit universal etj, si dhe në lidhje më përkufizimet përkatëse.

AKEP

Ky shërbim është shtuar për shkak të kategorizimit dhe përcaktimit që i është bërë në ligjin nr. Nr. 120/2016:

Shërbimi me brez të gjerë – përkufizimi nga ligji nr. Nr. 120/2016 “Për zhvillimin e rrjeteve të komunikimeve elektronike të shpejtësisë së lartë dhe sigurimin e së drejtës së kalimit” - “Rrjete të komunikimeve elektronike me shpejtësi të lartë” janë rrjete të komunikimeve elektronike, të cilat kanë kapacitetin të ofrojnë akses në shërbime me brez të gjerë, me një shpejtësi, të paktën, 30 Mbps.

Shërbimi universal – është vendosur si kategori e cilësuar më vete duke marrë në konsideratë përcaktimet e nenit 3, 5 e në vijim të ligjit 9918 si dhe patur parasysh veçantinë dhe karakteristikat e këtij shërbimi për ofruesin e përcaktuar.

Operatori 1:

Aneks B/1 – Formulari i Njoftimit për shërbimet audivizuale

Në dokumentin e publikuar për këshillim publik, është shtuar nga AKEP që edhe operatorët audiovizual duhet të dorëzojnë të dhëna mbi sistemin e billingut dhe draftin standart të kontratës.

Në draftin final të Rregullores të dërguar nga AKEP, vëmë re se këto kërkesa janë hequr.

Operatori 1 do të dëshironte të sqarohej për heqjen e këtyre kërkesave, ndërkohë që nga ana e Operatori 1, shtimi i këtyre kërkesave nga vete AKEP, është vlerësuar si mjaft pozitiv.

AKEP

Në lidhje me kërkesat për sistemin e billing dhe kontratat me pajtimtarit, AKEP ka vlerësuar si të përshtatshme heqjen e këtyre detyrimeve të cilat i përkasin kushteve dhe detyrimeve të ligjit për mediat audiovizuale. Dalin jashtë fushës së veprimtimit të ligjit nr. 9918.

Operatori 1:

Detyrimi për “*publikimin e infrastrukturës*”

Operatori 1 kërkon të sqarohet për moskonsiderimin e komentit/kërkesës së Operatori 1 për të përcaktuar si detyrim për operatorët “publikimi i infrastrukturës”, ndërkohë që elemente të kësaj kërkesë janë të detyrueshme edhe nepermjet Rregullores për ATLAS-in, etj

AKEP

Ky detyrim vjen nga përcaktimi i ligjit 9918, dhe çështja e administrimit dhe publikimit të informacionit mbi infrastrukturën e rrjeteve të komunikimeve elektronike është rregulluar me akt të veçantë nga AKEP, Rregullore Nr. 26 datë 16.08.2012 për “Përmbajtjen, formën dhe funksionimin e regjistrimit elektronik të rrjeteve publike të komunikimeve elektronike në Republikën e Shqipërisë”.

B. Komentet e Operatorit 2

Operatori 2, shprehet për komentet dhe sugjerimet si më poshtë vijon:

I. Pika 5 e nenit 6 “Njoftimi” për plotësimin e Autorizimit të Përgjithshëm si më poshtë:

“Personi, brenda 15 ditëve nga data e njoftimit të AKEP duhet të paraqesë “Njoftimin e Regjistrimit” të plotë, duke e plotësuar në modulën e aplikimeve online për Autorizim të Përgjithshëm sipas pikës 2 të mësipërme.

Nëse personi brenda 15 ditëve nuk e paraqet online informacionin e kërkuar, AKEP-i online informon personin se nuk do ta regjistrojë atë.

Personi, në përputhje me ligjin nr. 44/2015 “Kodi i Procedurave Administrative i Republikës së Shqipërisë” (ligji nr. 44/2015) ka të drejtë të paraqesë ankim administrativ në Këshillin Drejtues të AKEP-it për këtë çështje”.

- Operatori 2, shprehet se, mbetet e mendimit të shprehur dhe në konsultimin e fundit publik të vitit 2014 në lidhje me rregulloren për Autorizimin e Përgjithshëm që të rivendoset afati 30 ditë nga data e njoftimit në AKEP për plotësimin e informacionit të Përgjithshëm, sic ka qenë parashikuar në versionin e rregullores Nr.24, dt 02.02.2012 përpara konsultimit të vitit 2014.

Gjithashtu TA shpreh të njëjtin qëndrim që të hiqet paragrafi si më poshtë, i cili ka ngjellur i pandryshuar dhe në draft rregulloren për këshillim publik.

Nëse personi brenda 15 ditëve nuk e paraqet *online* informacionin e kërkuar, AKEP-i *online* informon personin se nuk do ta regjistrojë atë.

Personi, në përputhje me ligjin nr. 44/2015 “Kodi i Procedurave Administrative i Republikës së Shqipërisë” (ligji nr. 44/2015) ka të drejtë të paraqesë ankim administrativ në Këshillin Drejtues të AKEP-it për këtë çështje”.

Qëndrimi i AKEP:

Afati prej 15 ditësh për plotësim dokumentacioni është parashikuar në përmbushje të përcaktimit të ligjit 9918, neni 14, Njoftimi, pika 6:

...AKEP-i informon sipërmarrësin për nevojën e plotësimit të informacionit të munguar. Nëse sipërmarrësi nuk e plotëson informacionin e munguar brenda 15 ditëve,.....

Nuk kemi vendosur asnjë pengesë për ta ushtruar këto të drejta.

Për çdo çështje që sipërmarrësi don të ushtrojë këto të drejta të dhëna nga Kodi i Procedurave Administrative nuk e ndalon rregullorja.

Operatori 2:

II. Neni 6 “Njoftimi”, pika 6

6...CKNJ lëshohet nga AKEP kundrejt pagesës për shpenzimet administrative. Niveli i pagesës përcaktohet me vendim të Këshillit Drejtues.

TA shprehet kundër propozimit të AKEP për pagesën kundrejt lëshimit të CKNJ në lidhje me pikën 6, Neni 6 “Njoftimi”, për sa më sipër.

Kjo pagesë është e pajustificueshme pasi është e pabazuar dhe nga ana e AKEP nuk është

dhënë asnjë shpjegim për mënyrën se si do të llogaritet ajo kundrejt shpenzimeve administrative, dhe nuk ka kryer asnjë llogaritje të shpenzimeve apo kostove që lidhen me procesin e lëshimit të CKNJ për operatorët.

Qëndrimi i AKEP:

Kjo kerkese eshte marre ne konsiderate dhe eshte reflektuar ne draftin final te AP.

Operatori 2:

III. Neni 7 Certifikata e Konfirmimit të Njoftimit

7. Afati i vlefshmërisë së CKNJ përcaktohet mbi bazën e kërkesës së personit gjatë aplikimit për regjistrimin e Njoftimit sipas procedurës së përcaktuar në këtë Rregullore, por në çdo rast nuk mund të jetë më i gjatë se 15 vjet.

Neni 7 , pika 7 si më sipër për kohëzgjatjen e afatit të vlefshmërisë së CKNJ, TA, kërkon një sqarim se si do të përcaktohet afati i vlefshmërisë nga ana e AKEP në lidhje me situatën kur CKNJ lëshohet në një periudhë kohore të mëvonshme së Autorizimit Individual: p.sh Certifikata e Konfirmimit te Njoftimit lëshohet një vit më vonë se Autorizimi Individual.

Qëndrimi i AKEP:

Komenti qe lidhet me afatin e vlefshmërisë se CKNJ eshte marre ne konsiderate dhe eshte reflektuar ne draftin final te AP.

Operatori 2:

IV. Pagesa për aplikime online - Aneksi E

21.3Pagesa të tjera që kryhen në AKEP janë:

a) Pagesat për kostot administrative të aplikimeve online:

Sipërmarrësit që aplikojne në modulin e aplikimeve online, njoftim për regjistrim të rrjeteve dhe shërbimeve publike të komunikimeve elektronike, duhet të kryejnë në AKEP pagesën për kostot administrative për realizimin e këtij procesi, sipas rasteve:

- i. Sipërmarrësit të cilët aplikojnë online për herë të parë, duke dërguar njoftimin e regjistrimit të ofrimit të rrjeteve dhe shërbimeve publike të komunikimeve elektronike, për të cilët AKEP lëshon Çertifikatën e Konfirmimit të Njoftimit, duhet të kryejnë pagesën në vlerën 10.000 lekë. Kjo pagesë kryhet vetëm një herë.*
- ii. Sipërmarrësit e regjistruar në AKEP, të cilët dërgojnë njoftim për ndryshimin e të dhënave ligjore dhe shtim ose heqje të rrjeteve dhe/ose shërbimeve të komunikimeve publike elektronike, ndryshime për të cilat AKEP lëshon Çertifikatën e Konfirmimit të Njoftimit, duhet të kryejnë pagesën në vlerën 5.000 lekë për çdo aplikim.*

Për sa i përket pagesave për aplikimet online në pikën 21.3 të Aneksit E (e njëjtë me Rregulloren aktuale nr.24 dt.02.02.2012 Për Autorizimin e Përgjithshëm) TA shpreh të njëjtin qëndrim të mbajtur dhe në komentet e konsultimit të mëparshëm publik kundër

pagesave për kostot administrative, duke qene se AKEP edhe në raportin vjetor për vitin 2016 nuk ka bërë publike kostot përkatëse për implementimin dhe ndryshimin e sistemit të aplikimeve online si zë më vete.

Këto pagesa si për aplikimin për here të pare dhe për cdo ndryshim të dhënash në aplikimet online nuk janë të justifikuara dhe se cilat janë kostot përkatëse mbi të cilat bazohen.

Sistemi i aplikimeve online është krijuar për procesin e aplikime sa më eficient dhe të shpejt në lidhje me komunikimin e operatorëve me AKEP dhe pagesat për aplikimin online dhe për çdo ndryshim të dhënash përbën një barrë të tepërt financiare për operatorët.

Qëndrimi i AKEP:

Kjo kerkese eshte marre ne konsiderate dhe eshte reflektuar ne draftin final te AP.

Operatori 2:

V. Pika 7, Aneksi E i Kushteve të Përgjithshëm të Ofrimit (fq.7)

7.Mbrojtja e të dhënave vetjake dhe privatësisë:

Sipërmarrësit që ofrojnë rrjete dhe shërbime të komunikimeve elektronike kanë detyrimin e zbatimit të kushteve dhe rregullave të përcaktuara në ligjin nr. 9918, Rregullore e AKEP nr. 31, datë 26. 12. 2013 “Për termat e përgjithshme të kontratës së pajtimit për lidhjen dhe aksesin në rrjetin publik të komunikimeve elektronike” (Rregullore nr. 31) lidhur me:

- a) Konfidencialitetin e komunikimit;
- b) Administrimin e të dhënave për trafikun e komunikimit;
- c) Identifikimin e linjës thirrëse dhe të thirrur;
- d) Të dhënat për vendndodhjen;
- e) Ridrejtimin automatik të thirrjeve;
- f) Komunikimet pa kërkesë;

TA mbetet e mendimit ligjor që për këto përkufizime të kishin një interpretim me të saktë, ligjor dhe teknik nga institucioni i Komisionerit për të drejtën e Informimit dhe Mbrojtjen e të Dhënave Personale, në kuadër të ndryshimeve ligjore të vazhdueshme dhe duke qenë se në Maj të vitet 2018 do të hyjë në fuqi dhe Rregulloren (BE) 2016/679 E Parlamentit Evropian dhe e Këshillit e dates 27 prill 2016 “ Mbi mbrojtjen e personave fizikë në lidhje me përpunimin e të dhënave dhe shfuqizimin e Direktorisë 95/46/EC (Rregullore e Përgjithshme për Mbrojtjen e të Dhënave).

Në këto kushte mendojmë se për këtë rubrikë duhet të kemi dhe një Opinion ligjor të shprehur nga Komisioneri.

Qëndrimi i AKEP:

Ky paragraf, në Rregullore është parashikuar në përmbushje të detyrimeve që rrjedhin nga ligji 9918, duke referuar edhe ligjin nr. 9887, datë 10.03.2008 “Për mbrojtjen e të dhënave personale”. Kjo nuk e përjashton opinionin e Komisionerit për të drejtën e Informimit dhe Mbrojtjen e të Dhënave Personale. Gjithashtu AKEP ka pasur dhe do të ketë parasysh gjithmonë përmirësimin e kuadrit rregullator ne përputhje me praktikat më të mira evropiane.

C. Komentet e Operatorit 3

- i. Operatori 3 gjykon se, është e nevojshme dhe e përshtatshme që në konsultimet publike të kësaj natyre në të ardhmen palëve të interesit t’u vendoset në dispozicion dhe relacioni perkates i Grupit të Punës i cili sqaron në mënyrë të detajuar arsyet e ndërhyrjes në aktin rregullator, së bashku me ndryshimet konkrete të propozuara në dokument (p.sh. si janë përkundrejt si synohen të ndryshohen). Në këtë formë palët e kanë më të lehtë të përqendrohen në aspektet më relevante të dokumentit dhe të ofrojnë komente e sugjerime të vlefshme për procesin.

- i. Në nenin 4 të trupit të Rregullores sugjerojmë që të rishikohet terminologjia (citojmë: ofrimi i rrjeteve bëhet kundrejt autorizimit nga AKEP-i, kur sjellim në vëmendje se pikërisht risia e Ligjit 9918/2008 ishte shmangia e procesit të autorizimit dhe prezantimi i procesit të njoftimit. Në këtë kuadër sugjerojmë të ruhet formulimi ekzistues në nenin 3/1 të Rregullores ku përcaktohet se: “Për të ofruar rrjete dhe/ose shërbime publike të komunikimeve elektronike nën regjimin e Autorizimit të Përgjithshëm (AP) përpara fillimit të ushtrimit të aktivitetit personi/at i interesuar duhet që të kryejnë procedurën e Njoftimit.

Qëndrimi i AKEP:

Përcaktimi i paraqitur në Rregullore i referohet ligjit 9918, Kreu III, Regjimi i Autorizimit të Përgjithshëm, neni 13, **Autorizimi pika 2 dhe 3 si më poshtë:**

2. Ofrimi i rrjeteve dhe shërbimeve të komunikimeve elektronike në Republikën e Shqipërisë bëhet kundrejt autorizimit nga AKEP-i, me përjashtim të rasteve kur rrjetet dhe/ose shërbimet e komunikimeve elektronike:

- a) nuk kanë qëllime fitimi (tregtimi) dhe kur nuk janë të disponueshme për publikun;*
b) përdoren vetëm për nevoja të përdorimit privat ose për nevoja të brendshme të institucioneve.

3. Autorizimi për të ofruar rrjete dhe shërbime të komunikimeve elektronike në Republikën e Shqipërisë bëhet:

Dhe procesi që kryen sipërmarrësi për t’u regjistruar është procesi i “Njoftimit sic përcaktohet në nenin 14, **Njoftimi:**

1. Cilido sipërmarrës që, për qëllime fitimi, parashikon të ofrojë një rrjet ose shërbim të komunikimeve elektronike, duhet të **njoftojë AKEP-in përpara** fillimit të funksionimit, ndryshimit ose ndërprerjes.

2. Njoftimi i sipërmarrësit bëhet me shkrim, sipas rregullave të miratuara nga AKEP-i,....

Operatori 3:

- ii. Në nenin 6/2, gjykojmë se fjalja korrekte duhet të përcaktojë se njoftimi i regjistrimit paraqitet në AKEP duke plotësuar formularin e njoftimit online (të hiqet fjala “me shkrim”, pasi kjo bie ndesh dhe në kontradiktë me tërësinë e dispozitave në vijim dhe procesin e raportimit/njoftimit elektronik.

Qëndrimi i AKEP:

Ligji 9918, në nenin 14 Njoftimi pika 2. Ka përcaktuar se:

*Njoftimi i sipërmarrësit bëhet **me shkrim**, sipas rregullave të miratuara nga AKEP-i, ...*

Sa më sipër skemi bërë asgjë tjetër veçse kemi reflektuar saktësisht këtë përcaktim ligjor.

Operatori 3:

- iii. Në lidhje me nenin 10 ku parashikohet detyrimi për adresim informacioni pranë Ministrit të Linjës, Operatori 3, kërkon që AKEP në bashkëpunim me institucionin e Ministrit të rishikojnë dhe përpilojnë formatin e standartizuar të raportimit të Ministri. Në mungesë të një formati/udhëzimi për mënyrën e raportimit, jemi ende duke përcjellë informacion pranë institucionit të Ministrit sipas formularëve të vjetër të miratuar në zbatim të Ligjit të mëparshëm 8618 të vitit 2000.

Qëndrimi i AKEP:

Parashikimi në këtë rregullore për adresim informacioni pranë Ministrit të linjës është bërë në përputhje me përcaktimet e ligjit 9918, ndërsa sa i përket natyrës, formës, llojit, paraqitjes etj të informacionit nuk i ka marrë përsipër t'i parashikojë kjo rregullore pasi ligji 9918 në nenin 16 pika 6 ka përcaktuar se:

....Ministri nxjerr udhëzim për të dhënat statistikore që raportohen pranë tij.

Operatori 3:

- iv. Përsa i takon nenit 18 dhe periudhës tranzitore, sugjerojmë që hyrja në fuqi e dispozitave të reja të fillojë nga data 1 Janar 2018, për t'u dhënë kohë operatorëve të përshtasin sistemin e raportimit dhe të marrin në konsideratë kostot e mundshme e mund të ketë procesi i Rregullores së re në nivel platformash dhe trajnimi të individëve.

Qëndrimi i AKEP:

AKEP në vlerësim të propozimit tuaj për hyrjen në fuqi të ndryshimeve do të vendosë janarin e vitit 2018.

Operatori 3:

Aneksi A i dokumentit

- v. Në Aneksin A, vodafon, sugjeron që personi i kontaktit të mos kufizohet në drejtuesin teknik, sidomos në rastin e shoqërive të mëdha, të cilat mbajnë disa persona kontakti në varësi të fushave që mbulon gjithsecili.

Qëndrimi i AKEP:

Programi e ka parashikuar këtë fakt dhe krijon mundësinë e regjistrimit të më shumë se një personi. Sa i përket ndarjes së funksioneve ajo është relative në varësi të strukturës dhe mënyrës së organizimit të secilit sipërmarrës.

Operatori 3:

- vi. Sërish në Aneksin A, përsa kohë që nuk gjejmë të listuar si kuti raportimi shërbimin e SMS, Vodafone shprehet se, merr të mirëqenë që ai do të deklarohet ose në formatin e shërbimit të të dhënave ose tek "shërbimet e tjera".

Qëndrimi i AKEP:

Është e listuar edhe tek kategoria e shërbimeve me vlerë të shtuar "mesazh jozanor" dhe tek kategoria e shërbimit të transmetimit të të dhënave "SMS". Në varësi të llojit të shërbimit që do të ofrohet do të zgjidhet edhe referimi përkatës.

Operatori 3:

Dispozitat materiale (Aneksi E i dokumentit)

- vii. Në seksionin 5 që i bën referencë shërbimit të thirrjeve të emergjencës – Operatori 3, shprehet për nevojën për harmonizonin sa më të shpejte dhe qëndrimit të numrave të emergjencës në numrin ndërkombëtar 112. Operatori 3 shprehet edhe për çështjen e identifikimit të vendndodhjes së numrit thirrës. Pasi operatorët në fakt mundën të ofrojnë informacion vetëm për antenat që kanë përcjellë sinjalin dhe jo ekzaktesisht vendndodhjen e personit thirrës (p.sh. vlen të përmendim këtu rastin e antenave që kanë fuqi më të madhe në largësi dhe kapin thirrje në distancë duke ju "mbivendosur" antenave që janë më afër thirrësit apo rastin e thirrjeve në zona të thella ku antenat mbulojnë një sipërfaqë me rreze disa kilometra).

Qëndrimi i AKEP:

Kjo rregullore nuk ka objekt rregullimi mënyrën e organizimit dhe menaxhimit të thirrjeve të emergjencës e cila aktualisht është e rregulluar me ligj të veçantë për Qendrën Kombëtare të Emergjencave dhe me akte të tjera. Këtu në këtë rregullore parashikohet detyrimi për thirrjet drejt këtyre numrave dhe aksesit ndaj tyre.

Operatori 3:

- viii. Në nenin 8, seksioni i mbrojtjes së konsumatorit Operatori 3 kërkon që ashtu siç edhe Ligji 9918/2008 parashikon për kontratën e pajtimtarit, formulari i regjistrimit nuk duhet të miratohet paraprakisht nga AKEP pasi ai është pjesë integrale e kontratës. Në këtë kuptim në sugjerojmë që në terminologji të mbahet i njëjti qëndrim që parashikon ligji 9918/2008 për kontratën dhe kushtet e përgjithshme tip, të cilat njoftohen në AKEP 15 dite përpara hyrjes në fuqi për vlerësim dhe jo miratim.

Qëndrimi i AKEP:

Në procesin e njoftimit dhe regjistrimit të sipërmarrësit AKEP nuk parashikon miratimin e kontratës, por ai kërkon të paraqitet kontrata tip me qëllim që kandidati për sipërmarrës të mos dalë nga korniza rregullatore në parashikimin e kushteve të kontratës. Përcaktim i ligjit 9918, neni 98, Transparenca dhe publikimi i informacionit: *Sipërmarrësit e shërbimeve publike të komunikimeve duhet të publikojnë në faqen e tyre të internetit kushtet e përgjithshme të kontratave tip dhe t'ia paraqesin ato AKEP-it për vlerësim, të paktën, 15 ditë para publikimit.*

Ndersa ne Rregullore pika 19.2, Sipërmarrësit që ofrojnë rrjete të komunikimeve publike dhe/ose shërbime telefonike të disponueshme për publikun janë të detyruar të publikojnë në faqen elektronike të tyre informacionin e përcaktuar në nenin 98 të ligjit nr. 9918 dhe Rregulloren nr. 27 lidhur me:

e) *kushtet e përgjithshme të kontratës Tip, duke përfshirë periudhën minimale kontraktuale, përfundimin e kontratës, procedurat dhe detyrimet e drejtpërdrejta të lidhura me portabilitetin e numrit dhe tregues të tjerë të përcaktuara nga AKEP në Rregulloren nr. 31;*

Operatori 3:

- ix. Në seksionin 10/10 mbi dhënien e informacionit AKEP për qëllime statistikore. Operatori 3 shprehet se duke gjykuar nga eksperiencia e deritanishme ka disa sugjerime për përmirësimin e procesit të raportimit të të dhënave statistikore:
- Hedhja e informacionit në mënyrë manuale konsumon shumë kohë fizike, kërkon përpjekje të dyfishtë dhe lë vend për gabime njerëzore. Kjo duhet shmangur dhe operatorët të kenë mundësi të ngarkojnë (upload) formularë excel në sistem;
 - Mungojnë të dhënat historike të aplikimeve dhe raportimeve dorëzuar me herët në AKEP. Në këtë mënyrë shprehet Operatori 3, është e pamundur të verifikohet informacioni më hershëm, të mbahen rekorde të tyre dhe të certifikohet përmbajtja. Operatori 3 sugjeron që të shihet mundësia që ky funksionalitet të jetë i disponueshëm dhe të dhënat të ruhen.

Qëndrimi i AKEP:

AKEP e vlerëson komentin dhe meqenëse këto procese janë pjesë e sistemeve që administrojnë dhe përpunojnë informacionin dhe kjo rregullore nuk merr përsipër të normojë këto procese, AKEP do t'i ketë parasysh në përmirësimin e moduleve dhe formave për këto raportime.

Operatori 3:

- x. Sërish në lidhje me nenin 10/15 Operatori 3 shprehet me kërkesën për standartizim të informacionit që i ofrohet Ministrit.

Qëndrimi i AKEP:

Ky qëndrim është paraqitur më lart.

Operatori 3:

- xi. Në nenin 19/3/e dhe detyrimin për transparencë, Operatori 3 kërkon që të pranohet kërkesa e përsëritur për ndryshim të formularit të regjistrimit që të lejojë marrjen e pëlqimit të pajtimtarëve për t'u përfshirë në numërorin telefonik, përndryshe është i pamundur ndërtimi dhe funksionaliteti i tij dhe marrjes së pëlqimit me kuti (opt-in).

Qëndrimi i AKEP:

AKEP e vlerëson këtë propozim dhe do ta konsiderojë me përmirësimin e formularëve në të ardhmen.

Operatori 3:

- xii. Në nenin 21/2/e dhe kryerjen e pagesave në AKEP, Operatori 3 shprehet se nevojitet që ndarja e kostove të portabilitetit nga pagesa e mbikqyrjes, përveçse ndryshimit në Rregullore duhet të parashikohet dhe në ligj (kur të gjendet mundësia), pasi Ligji 9918/2008 parashikon në mënyrë shteruese pagesat që kryhet pranë AKEP dhe pagesa e portabilitetit nuk është ndër to.

Qëndrimi i AKEP:

Kjo çështje është jashtë objektit të këtij këshillimi por do të mbahet parasysh në të ardhmen.

Dispozita për kushte të veçanta - Aneksi E i dokumentit

Operatori 3:

- xiii. Operatori 3 sugjeron rishikimin në tërësi të rubrikës së detyrimeve lidhur me vendosjen e telefonave publikë, çka vjen si rezultat i zhvillimit teknologjik dhe për rrjedhojë disa nga konceptet parashikuar aty shprehet se nuk janë më të përshtatshme për referencë.

Qëndrimi i AKEP:

Për sa kohë ky shërbim ekziston dhe është i mundshëm për t'u ofruar, AKEP nuk mendon se është momenti për ta përjashtuar nga rregullimi apo për të ndryshuar përkufizimin dhe detyrimet përkatëse.